

Lausunto

25.01.2024

Asia: VN/30737/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi huoltovarmuuden tavoitteista

Lausunto

Lausunnot lukuun 1. Johdanto

-

Lausunnot lukuun 2. Huoltovarmuuden toteuttamisen lähtökohdat

Huoltovarmuuden muuttunut toimintaympäristö -luvussa todetaan, että väestörakenteen kehitys vaikuttaa huoltovarmuuden toimintaympäristöön ja väestörakenteeseen liittyviä huoltovarmuuteen kielteisesti vaikuttavia tekijöitä on tunnistettava ja ehkäistävä. Tämä on tärkeä teema, ja näitä vaikutuksia olisi tärkeää avata ja tarkentaa. Väestörakenteen kehityksen vaikutukset huoltovarmuuteen ovat erilaiset, jos niitä tarkastellaan väestön ikärakenteen, asuinpaikan tai maahanmuuttajaväestön näkökulmasta. Näkökulma muuttuu myös, jos väestöllä ei tarkoiteta pelkästään palveluiden, tuotteiden ja infrastruktuurin käyttäjiä, vaan myös työvoimana, jota tosin käsitellään erikseen luvussa 3.6 Osaaminen ja osaavan työvoiman saatavuus.

Lausunnot lukuun 3. Kehittämiskohteiden taustat ja tavoitteet

Luvussa on kuvattu hyvin kehittämiskohteiden tavoitteita, mutta muutama kohta kaipaa tarkentamista, millä keinoilla ja kenen toimesta näitä kehittämiskohteita tulisi hoitaa tai kehittää.

3.3. Kansalaisvarautuminen

Tekstissä olisi hyvä määritellä, mitä omatoimisella varautumisella ja kansalaistaidoilla tarkoitetaan.

Luonnon virkistyskäytön ja kansalaisten omatoimisen ampumaharjoittelun rinnalla olisi aiheellista mainita muita taitoja, kuten alkusammutus, toimiminen sähkö- tai vesikatkon yhteydessä, sisälle

suojautuminen, ensiaputaidot sekä läheisistä ja muista ihmisistä huolehtiminen häiriötilanteissa tai vaikka erätaidot isompana kokonaisuutena.

Samoin olisi hyvä tarkentaa, millaista opetusta, koulutusta ja viestintää kansalaisille tulisi lisätä ja kehittää. Mille kohderyhmille, mitä kanavia käyttäen ja mitä sisältöjä olisi tavoiteltavaa lisätä? Tekstissä on mainittu 72 tuntia, mutta edellisillä kirjauksilla tarkoitetaan todennäköisesti jotakin muuta toimintaa.

Omatoimisen varautumisen osalta olisi hyvä huomioida myös haavoittuvat ryhmät sekä aluekohtaiset erot kaupunkien ja harvaan asuttujen alueiden välillä.

3.6 Osaaminen ja osaavan työvoiman saatavuus

Tämä yksittäinen lause ilman tarkennusta keinosta tai vastuullisesta toimija/toimijaverkostosta jää liian geneeriseksi: "Pienten ja keskisuurten yritysten sekä kansalaisten tietoisuus osaamisen merkityksestä huoltovarmuuden turvaamisessa on tärkeää." Mikä osaamisen ja miten se saavutettaisiin, viitaten aiempiin kohtiin.

Lausunnot lukuun 4. Toimialakohtaiset huoltovarmuustavoitteet ja kehittämiskohteet

-

Lausunnot lukuun 5. Huoltovarmuustoiminnan rahoitus ja kehitys

Rahoitukselle pitää löytää pitkäkestoinen ja kestävä pohja. Se tulee kerätä koko yhteiskunnan kattavalla järjestelmällä siten, ettei se rasita tai suosi erityisesti yhtä tai harvalukuista osaa siitä. Rakenteen mahdollistaman tukirahoituksen tulee jakautua tasaisesti koko huoltovarmuuden turvaavaan kenttään. Mukaan lukien 3. sektori ja sitä kautta tehtävä merkittävä kansalaistyö. Rahoituksen tulee olla ennustettavaa ja taata pitkäkestoinen ja aiemman päälle rakentava nousujohteinen työ.

Lausunnot lukuun 6. Valtioneuvoston tavoitteiden seuranta

-

Muut selontekoa koskevat yleiset kommentit

-

Gröndahl Mika
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK

Kekki Tuula
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK - Mika Gröndahl,
mika.grondahl@spek.fi